

BEŞERÎ SİSTEMLER - IV

Test - 01

Türkiye’de Sanayi - I

DERS UYGULAMA
Föyleri

1. Türkiye çok sayıda sanayi kuruluşuna sahiptir. Bu kuruluşların dağılımı dengeli değildir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dengesizliğe yol açan temel faktördür?

- A) İklim B) Ulaşım C) Enerji
D) İş gücü E) Ham madde

2. Aşağıdaki haritada aynı alanda üretim yapacak olan iki fabrikanın kurulacağı iller verilmiştir.

Bu fabrikalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. fabrika pazar koşulları açısından daha avantajlıdır.
B) II. fabrikanın kuruluşunda devlet teşviklerinden daha fazla yararlanılabilir.
C) I. fabrikanın kurulduğu alanda kalifiye iş gücü temin etmek daha zordur.
D) II. fabrikanın kurulacağı ilde arsa ücretleri daha uygundur.
E) Ham madde temininde ve pazarlamada deniz yolları kullanılıyorsa I. fabrikanın kurulduğu yer daha avantajlıdır.

3. İklim, bazı sanayi kollarının yer seçiminde dolaylı etkiye sahiptir. Örneğin, ham madde olarak tarımsal ürünleri kullanan tesisler, iklim koşullarının bu maddeleri etkilemesi nedeniyle dolaylı yoldan etkilenir.

Buna göre Türkiye’de gelişme gösteren aşağıdaki sanayi ürünlerinden hangisinin üretimi iklim koşullarındaki değişimden etkilenmez?

- A) Çimento B) Dokuma
C) Salça D) Konserve
E) Unlu mamuller

4. Türkiye’de sanayi konusu işlenirken öğretmen, öğrencilere “Türkiye’de sanayi faaliyetlerinin belirli alanlarda yoğunlaşmasının sonuçları neler olabilir?” sorusunu yöneltmiş ve öğrencilerden bazıları da şu yorumları yapmışlardır:

Sena: İstanbul, İzmit, Bursa ve İzmir gibi illerde hava kirliliği artmıştır.

İrem: Sanayileşmiş alanlara doğru iç göç yaşanmaktadır.

Kağan: Ülkemizde, bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını azaltmak için bölgesel kalkınma planları uygulanmaktadır.

Efe: Bazı illerimizde evlerde kullanılan ve kişi başına düşen elektrik enerjisi tüketimi belirgin şekilde fazladır.

Mustafa: Kişi başına düşen millî gelir sanayileşmiş yerlerde daha fazladır.

Buna göre öğrencilerden hangisinin yorumu uygun değildir?

- A) Mustafa B) Efe C) Kağan
D) İrem E) Sena

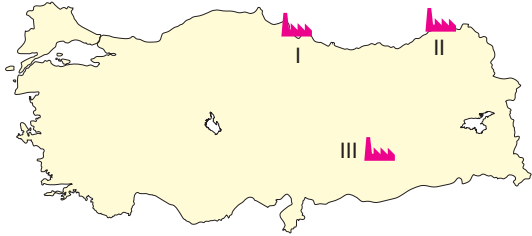
5. Aşağıda beş yağ fabrikasının kuruluş yeri gösterilmiştir.

Kuruldukları bölgelerin tarım özellikleri dikkate alındığında hangisinin ham madde nakline daha fazla kaynak ayırması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Haritada numaralanmış bakır işleme fabrikalarından hangileri ham maddeye yakın olan merkezlere kurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Derste sanayiye etkileyen faktörler işlenirken öğretmen şu açıklamayı yapmıştır: "İç Anadolu'da şeker fabrikalarının yaygın olması __I__, iki büyük demir çelik fabrikasının Karabük ve Ereğli'de (Zonguldak) kurulması ise __II__ sanayi üzerindeki etkisine örnek verilebilir."

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilirse açıklama doğru tamamlanır?

I	II
A) teknolojinin	ulaşımın
B) iş gücünün	sermayenin
C) ham maddenin	enerji kaynağının
D) pazarın	ulaşımın
E) sermayenin	iş gücünün

8. • Kuzey Ege ve Marmara çevresinde yaygındır.
• Ham maddeleri kil, feldspat, kaolin, bor ve kuvars kumudur.
• Çan, Bozüyük, Söğüt ve Kütahya önemli üretim merkezlerindendir.
• İhraç ürünlerimiz arasında yer alır.

Hakkında bazı bilgilerin verildiği bu sanayi kolu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Alüminyum B) Seramik-porselen
C) Kâğıt D) İlaç
E) Makine

9. Yünlü dokumanın bir türü olan halıcılığın en fazla geliştiği yerler; Bünyan (Kayseri), Isparta, Gördes (Manisa), Uşak ve Milas'tır (Muğla).

Sanayi kuruluşlarının verilen bu yerlerde yoğunlaşması aşağıdaki ortak özelliklerin hangisinden kaynaklanır?

- A) Ulaşım koşullarının elverişli olması
B) Sanayinin gelişmiş olması
C) Nüfus yoğunluğunun fazla olması
D) Küçükbaş hayvancılığın yaygın olması
E) İklim koşullarının benzer olması

10. Petrol rafinelerinin çevresinde petrokimya sanayisi gelişir. Çünkü plastik ürünlerin temel ham maddesi petroldür.

Son dönemde petrol rafinerileri konusundaki yatırımlar dikkate alındığında aşağıdaki kentlerimizin hangisinde petrokimya sanayisi açısından potansiyelin arttığı söylenebilir?

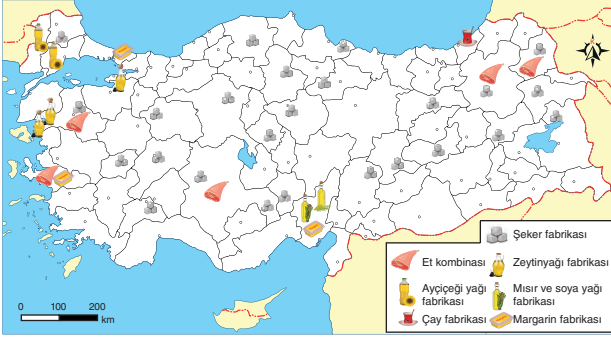
- A) İzmir B) Adana C) Mersin
D) Antalya E) Zonguldak

1065945

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)
11	(A) (B) (C) (D) (E)
12	(A) (B) (C) (D) (E)
13	(A) (B) (C) (D) (E)
14	(A) (B) (C) (D) (E)
15	(A) (B) (C) (D) (E)
16	(A) (B) (C) (D) (E)
17	(A) (B) (C) (D) (E)
18	(A) (B) (C) (D) (E)
19	(A) (B) (C) (D) (E)
20	(A) (B) (C) (D) (E)

1. Aşağıdaki haritada Türkiye’de bazı sanayi kuruluşlarının dağılımı verilmiştir.

Haritadan yararlanılarak yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Gıda sanayisine ait kuruluşlar Türkiye’de illere düzenli dağılmıştır.
 B) En yaygın sanayi kuruluşları şeker fabrikalarıdır.
 C) Et kombinalarının tamamı hayvancılığın geliştiği merkezlerde toplanmıştır.
 D) Çay fabrikalarının tamamı Rize’de kurulmuştur.
 E) Bitkisel yağ fabrikalarında üretilen yağ bölgelere göre farklılık göstermektedir.

2. Sanayi tesislerinin kuruluş yerlerinin belirlenmesinde ham madde kaynaklarının rahat temin edilebilmesi önemli bir etkindir. Çabuk bozulabilen, taşıma maliyeti yüksek olan ya da işlendikten sonra hacim kaybeden ham maddelerin işlendiği sanayi tesisleri, genellikle ham madde kaynağına yakın kurulur.

Buna göre aşağıda verilen sanayi tesislerinden hangisi bunlardan biri değildir?

- A) Konserve fabrikaları
 B) Kâğıt fabrikaları
 C) Pamuklu dokuma sanayisi
 D) Bakır işleme tesisleri
 E) Şeker fabrikaları

3. Aşağıda sanayi faaliyetleriyle ilgili bazı özellikler verilmiştir.

I Ülkemizde sanayi kuruluşlarında makinelerin amacına yönelik kullanılması veya programlanması için alanında uzman personele ihtiyaç vardır.

II Yakın çevresinde demir rezervi olmamasına rağmen Türkiye’nin en büyük demir çelik fabrikalarından ikisi Karabük ve Ereğli’de kurulmuştur.

III Anadolu’nun doğusunda bir sanayi tesisinin kurulması diğer yörelere göre daha maliyetlidir. Ayrıca buraya kurulan tesislerden elde edilen kâr oranı da daha azalır.

IV Sanayi tesislerinin inşa edilmesi, gerekli makinelerin alınması ve işçi ücretlerinin ödenmesi için devlet desteği sağlanmaktadır.

V Ülkemizde bulunan sanayi kuruluşlarının çok büyük bir kısmı İstanbul, Ankara ve İzmir gibi yoğun nüfuslu kentlerin yakın çevrelerinde kurulmuştur.

Bu sanayi faaliyetleriyle ilgili özelliklerden hangisi sanayileşmeyi etkileyen doğal faktörlere örnek verilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Üretildikten sonra uzağa taşınınca bozulan tarım ürünlerini işleyen fabrikalar
 II. Üretim sırasında önemli bir kısmı atığa dönüşen ham maddeleri işleyen fabrikalar
 III. Üretimde yüksek ısıya ihtiyaç duyan fabrikalar

Türkiye’de yukarıdaki özellikleri verilen fabrikalardan hangilerinin ham maddeye yakın kurulması gerekir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III

5. Sanayi tesisleri ülkemizin geneline dengeli bir şekilde dağılmamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de sanayinin yoğun olduğu merkezlerden biri değildir?

- A) Bursa B) Kırıkkale
C) Bayburt D) Adana
E) Kocaeli

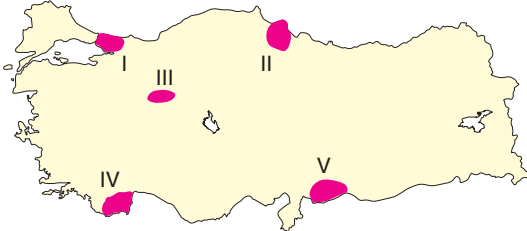
6. Bir ham maddenin üretiminin fazla olduğu alanda o ham maddeye yönelik sanayi tesisleri yaygın olur.

- I. Konya: Un Sanayisi
II. Rize: Çay Sanayisi
III. Sinop: Kereste Sanayisi
IV. İstanbul: Tekstil Sanayisi
V. Ereğli: Demir Çelik İşletmesi

Buna göre yukarıda verilen il-sanayi eşleştirmelerinden hangileri bu genellemeye uygun değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yalnızca iş gücü potansiyeli dikkate alındığında bu yerlerin hangisinde sanayi kuruluşlarının gelişimi daha zor olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki Türkiye haritasında bir sanayi kuruluşunun bulunduğu başlıca merkezler gösterilmiştir.

Bu sanayi kuruluşlarında aşağıdaki mamul maddelerden hangisi üretilmektedir?

- A) Cam B) Kâğıt
C) Traktör D) Seramik
E) Sigara

9. Bazı sanayi tesisleri yakınlarında başka ekonomik faaliyetlerin de gelişmesine neden olur.

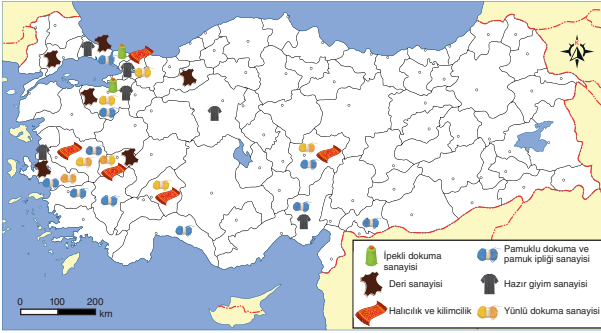
Buna göre aşağıdakilerden hangisi bunu destekleyen bir örnektir?

- A) Şeker fabrikaları – Besi hayvancılığı
B) Çay fabrikaları – Küçükbaş hayvancılık
C) Dokuma sanayi – Büyükbaş hayvancılık
D) Metalurji sanayi – Porselen üretimi
E) Gıda sanayi – Çimento fabrikaları

1065946

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1.

Bu haritada tekstil sektörüne ait sanayi kuruluşlarının dağılımı incelendiğinde, bu kuruluşların dağılışını etkileyen en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pazar ve ulaşım koşullarının gelişmiş olması
- B) Ilıman iklim koşullarının bulunması
- C) Enerji üretiminin fazla olması
- D) Büyükbaş hayvancılığın gelişmiş olması
- E) İş gücünün yeterli olması

2.

Aşağıdaki tabloda bazı sanayi kuruluşları, bulundukları yer ve kuruluş yerinin seçiminde belirleyici olan faktör işaretlenmiştir.

	Sanayi Kuruluşu	Bulunduğu Yer	Kuruluş Yerinin Seçiminde Etkili Olan Faktör		
			Ham madde	Ulaşım	Pazar
I.	Çay	Rize	✓		
II.	Demir çelik	İskenderun		✓	
III.	Et ürünleri	İstanbul			✓
IV.	Sigara fabrikası	Samsun	✓		
V.	Petrol rafinerisi	Batman		✓	

Buna göre hangi sanayi kuruluşuyla ilgili işaretleme yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3.

Bu haritanın başlığına lejantta verilen sanayi kuruluşlarından hangileri uymaz?

- A) 1 ve 2
- B) 2 ve 3
- C) 3 ve 4
- D) 5 ve 6
- E) 7 ve 8

4.

Türkiye’de konserve ve içecek fabrikalarının Çanakkale, Balıkesir, Bursa, İzmir ve Aydın’da yoğunlaşması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Yer şekillerinin elverişli olması
- B) Sebze ve meyve üretiminin fazla olması
- C) Yaz mevsiminin sıcak geçmesi
- D) Rüzgâr gücünden enerji elde edilmesi
- E) Ulaşımda kavşak konumunda olması

5.

- I. Çimento
- II. Gübre
- III. Kiremit
- IV. Plastik

Yukarıdaki ürünlerden hangilerinin üretiminde ham madde olarak toprak kullanılır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada Türkiye’de sanayi faaliyetlerinin geliştiği bazı iller verilmiştir.

Buna göre;

- I. kıyılarında ticaret hacmi fazla olan limanların bulunması,
- II. kara yolu ve demir yolu ulaşım ağına sahip olmaları,
- III. sanayi için gerekli ham madde kaynaklarının bulunması

özelliklerinden hangileri bu illerin üçü için de ortaktır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Türkiye’de bir yörede sanayi tesislerinden gübre, lastik, ilaç ve deterjan gibi mamul maddeler üretilmektedir.

Buna göre bu yöreyle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğru olur?

- A) Petrol rezervi fazladır.
B) Kimya sanayisi gelişmiştir.
C) Ham madde kaynağı tarım ürünleridir.
D) İş gücü fazla ve ucuzdur.
E) Çevresinde hayvancılık gelişmiştir.

8. • Afşin-Elbistan’da termik santral
• Karabük ve Ereğli demir çelik fabrikası
• Çeşme’de rüzgâr santrali

Bu sanayi kuruluşlarının yer seçiminde etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İş gücü B) Enerji C) Sermaye
D) Pazar E) İklim

9. I. Sanayinin gayrisafi millî hasıla içindeki payı
II. Dış ticaret gelirlerinde sanayinin payı
III. Sanayideki iş gücünün ekonomik faaliyetler içindeki payı

Türkiye’de Cumhuriyet’in kuruluşundan bugüne kadar yukarıda verilen sanayi ile ilgili özelliklerden hangileri artmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Aşağıda bazı sanayi kuruluşlarının kuruluş yerleri ile ilgili yapılan genellemelerden hangisi doğrudur?

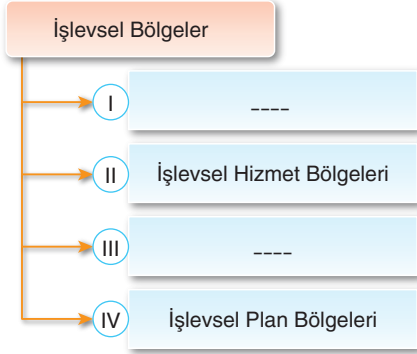
- A) Seramik fabrikalarının inşaat sektörünün geliştiği yerlerde kurulması
B) Kimya sanayinin petrol çıkarılan yerlerde yaygınlaşması
C) Fosforlu gübre üreten fabrikaların fosfat çıkarılan yerlere yakın olması
D) Yünlü dokuma fabrikalarının büyükbaş hayvancılığın geliştiği yerlerde kurulması
E) Otomotiv sanayinin krom işletmelerinin yakınında kurulması

1065947

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Aşağıdaki grafikte işlevsel bölgelerin bir kısmı gösterilmiştir.

Bu grafikte boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	III
A)	Doğal Şekilsel Bölgeler	Beşerî Şekilsel Bölgeler
B)	İşlevsel Yönetim Bölgeleri	İşlevsel İstatistik Bölgeleri
C)	İşlevsel Proje Bölgeleri	Beşerî Şekilsel Bölgeler
D)	Beşerî Şekilsel Bölgeler	İşlevsel Yönetim Bölgeleri
E)	Şekilsel Bölgeler	Hizmet Bölgeleri

2. Bölgeler, şekilsel ve işlevsel olmak üzere iki gruba ayrılır. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizin işlevsel bölgelerinden biri değildir?

- A) Türkiye'nin idari bölgeleri
B) Türkiye'nin dağlık bölgeleri
C) Güneydoğu Anadolu Projesi bölgesi
D) Orman Genel Müdürlüğü hizmet bölgeleri
E) Kara Yolları Genel Müdürlüğü hizmet bölgeleri

3. I. Kaçkar dağlık bölgesi
II. Akdeniz iklim bölgesi
III. GAP bölgesi

Yukarıda verilen bölgelerden hangileri doğal şekilsel bölgeler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Türkiye'de aşağıdaki olaylardan hangisi bölgeler arasındaki gelişmişlik düzeyinin farklı olmasının en önemli sonuçlarından biridir?

- A) İç göçlerin yaşanması
B) Ulaşım ağının çeşitli olması
C) Sanayi kuruluşlarının batıda yoğunlaşması
D) Kentlerin altyapısının geliştirilmesi
E) Tarım ürünleri ticaretinin artması

5. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi'nin hedeflerinden biri değildir?

- A) Turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi
B) Bölge dışına göçü teşvik ederek işsizliğin azaltılması
C) Bitkisel üretimde katma değer artışının desteklenmesi
D) Dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımının artırılması
E) Et-balık ve arı ürünlerinde katma değer artırılması

6. Doğu Anadolu Projesi (DAP)'nin stratejik çerçevesinde 3 temel amaç ve 7 hedef belirlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Projesi'nin stratejik çerçevesinde yer alan 7 hedeften biri değildir?

- A) Ağır sanayi tesislerinin sayısının artırılması
- B) Kırsal nüfusun gelir düzeyi ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi
- C) Bitkisel üretimin artırılması
- D) Sosyal ve kültürel hayatın desteklenmesi
- E) Hayvansal üretimde katma değer artırılması

7. Türkiye'nin ilk projesi olan Güneydoğu Anadolu Projesi 1970'lerde sadece sulama amacıyla hazırlanmıştır. Bu projeyle, bölgede sulamanın yapılması sonucunda bazı ürünlerin üretiminde artış olmuştur.

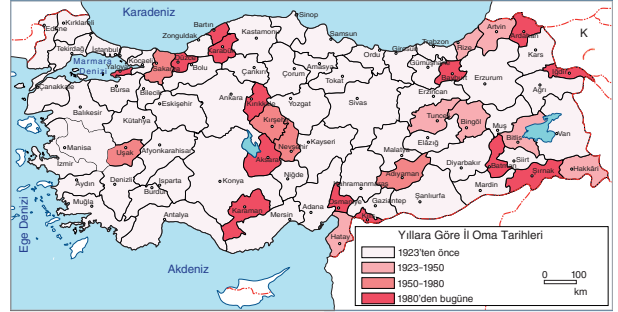
Aşağıdakilerden hangisi bu ürünlerden biri değildir?

- A) Pamuk
- B) Mısır
- C) Pirinç
- D) Zeytin
- E) Soya fasulyesi

8. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Projesi (DAP) kapsamında yer alan şehirlerden biri değildir?

- A) Sivas
- B) Malatya
- C) Elâzığ
- D) Mardin
- E) Ağrı

9. Aşağıdaki haritada yerleşim bölgelerinin yıllara göre il olma tarihlerini gösteren harita verilmiştir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi diğerlerine göre daha geç il olmuştur?

- A) Mersin
- B) Adana
- C) Diyarbakır
- D) Ağrı
- E) Kırıkkale

10. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Projesi'ndeki illeri olumsuz etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Tarım alanlarının küçük ve parçalı olması
- B) Elverişsiz iklim koşullarının görülmesi
- C) Kış aylarında ulaşım hizmetlerinin aksaması
- D) Engbeli yer şekillerinin bulunması
- E) Enerji üretiminin az olması

1065948

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
0 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Aşağıdaki tabloda bölge türleri ve bu bölge türlerine örnekler verilmiştir.

Bölge Türü		Örnek	
I.	Doğal Şekilsel Bölge	a.	GAP Bölgesi
II.	İşlevsel Hizmet Bölgesi	b.	Küre Dağlık Bölgesi
III.	İşlevsel Plan Bölgesi	c.	Kara Yolları Genel Müdürlüğü Bölgeleri

Aşağıdakilerin hangisinde bölge türleri ile örnekleri doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	a	b	c
B)	b	c	a
C)	c	b	a
D)	a	c	b
E)	c	a	b

2. Fizibilite çalışmaları tamamlandıktan sonra 8.6.2011'de çıkarılan kanunla, Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. Merkezi Erzurum olan DAP Kalkınma İdaresi Başkanlığına bağlı il sayısı on dört iken 8.6.2016'da Bakanlar Kurulu kararıyla Sivas da eklenmiş ve proje hinterlandındaki il sayısı on beşe çıkarılmıştır.

Bu projenin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Taş kömürü ve petrol üretiminin artırılması
- B) Hayvancılığa dayalı sanayi kollarının desteklenmesi
- C) Meraların ıslah edilme çalışmalarının yapılması
- D) Bölgenin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi
- E) Kentleşme ve çevre ile ilgili çalışmalar yapılması

3. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ülkemizi on beş işlevsel hizmet bölgesine ayırmıştır. Bu hizmet bölgelerini oluştururken iklim özelliklerinin benzerliğine dikkat edilmiştir.

Buna göre aşağıdaki illerimizden hangilerinin Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü hizmet bölgelerine göre aynı bölge içinde yer alması beklenmez?

- A) İstanbul - Kocaeli
- B) Bolu - Rize
- C) Kırşehir - Nevşehir
- D) Ardahan - Kars
- E) Isparta - Burdur

4. Aşağıda Doğu Karadeniz Projesi kapsamında olan illerin haritası verilmiştir.

İllerin ekonomik faaliyetleri düşünüldüğünde;

- I. deniz turizmi,
- II. yayla turizmi,
- III. deniz balıkçılığı,
- IV. kömür işletmeciliği

faaliyetlerinden hangileriyle ilgili amaçların bu projede yer alması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında yer alan şehirlerden biri değildir?

- A) Diyarbakır
- B) Batman
- C) Şırnak
- D) Gaziantep
- E) Hatay

6. DOKAP Bölge Kalkınma Programı Stratejik Çerçevesi'nde (2021-2023) 3 temel amaç ve 8 hedef belirlenmiştir.

3 temel amaçtan biri olan tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma alanında;

- I. bitkisel üretimde katma değer artışının desteklenmesi,
- II. et-balık ve arı ürünlerinde katma değer artırılması,
- III. kırsal nüfusun gelir düzeyi ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi

gibi hedeflerden hangileri bulunmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Bölgeler arasında doğal kaynakların farklılıklar göstermesi, bölgelerin kalkınma hızlarının eşit olmasını engellemesi bölgesel kalkınma projeleri uygulanmasına neden olmuştur.

Buna göre Türkiye'de bölgesel kalkınma projelerinin uygulanmasındaki amaçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Bölgeler arasındaki ekonomik gelişmişlik farkını azaltmak
- B) Gelişim ve büyümenin mekânsal dağılımını dengeli hâle getirmek
- C) Ülke içinde yapılan göçleri azaltmak
- D) Yönetimsel işleri kolaylaştırmak
- E) Doğal kaynakları değerlendirmek

8. 2011 yılında çıkarılan bir kanunla Konya Ovası Projesi (KOP) Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurulmuştur.

Aşağıda verilen illerden hangisi KOP kapsamında yer almaz?

- A) Nevşehir B) Sivas
C) Yozgat D) Kırıkkale
E) Kırşehir

9. Aşağıda verilen illerden hangisi Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi (DOKAP) kapsamında yer alır?

- A) Konya B) Samsun
C) Zonguldak D) Sivas
E) Erzurum

10. Türkiye'de yer şekillerinin ekonomik faaliyetler üzerinde olumsuz etkisi fazladır.

- I. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)
- II. Doğu Anadolu Projesi (DAP)
- III. Konya Ovası Projesi (KOP)
- IV. Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi (DOKAP)

Buna göre öncüllerde verilen bölgesel kalkınma projelerinden hangilerine yer şekillerinin olumsuz etkisinin daha az olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Güneydoğu Anadolu Projesi'nin uygulanmaya başlanması bölgede aşağıdakilerin hangisinde artışa neden olmamıştır?

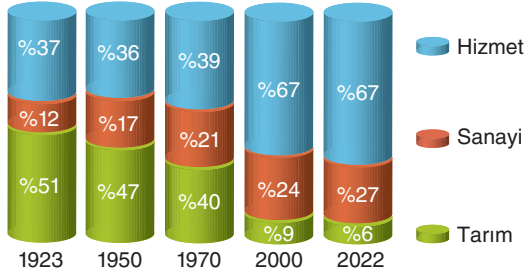
- A) Sanayi tesisleri
- B) Ulaşım ağı
- C) Nadas alanları
- D) Sağlık kuruluşları
- E) Enerji üretimi

1065949

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	(A) (B) (C) (D) (E)	11	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)	12	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)	13	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)	14	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)	15	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)	16	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)	17	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)	18	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)	19	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)	20	(A) (B) (C) (D) (E)

1. Aşağıda bir ülkede gayrisafi yurtiçi hasılanın (GSYH) ekonomik faaliyet kollarına göre dağılışı gösterilmiştir.

Grafikteki verilerden yararlanılarak,

- Tarımsal üretim azalmıştır.
- 2000 yılından itibaren GSYH içinde hizmet sektörünün payı sanayi ve tarım sektörlerinin toplamından fazladır.
- Tarım dışı sektörler gelişmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Hizmetler sektörü içinde bulunan ulaşım hizmetlerinin gayrisafi yurtiçi hasıla içindeki payı %8 civarındadır.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu paya katkısı olamaz?

- Kara yollarında otoyol ve bölünmüş yol oranının artması
- Mevcut demir yollarının yenilenmesi ve modernize edilmesi
- Hava yolları taşımacılığının yaygınlaştırılması ve kullanım oranının artırılması
- Telekomünikasyon hizmetlerinin geliştirilmesi, bilgi ve habere ulaşımın kolaylaştırılması
- Petrol ve doğal gaz enerji santrallerinin sayısının artırılması

3. Türkiye’de son yıllarda kara ulaşımı, hava ve demir yolları ile telekomünikasyon hizmetlerinin gelişmesi ve kalitenin artması başka sektörleri de etkilemiştir.

Hizmetler sektörünün bileşenlerinden biri olan telekomünikasyon (haberleşme) hizmetlerinde kalitenin artması;

- bankacılık faaliyetleri,
- eğitim hizmetleri,
- basın ve yayın işleri

alanlarından hangilerini etkilemiştir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıda bir ekonomik sürecin aşamaları verilmiştir.

- Pamuğun üretilmesi
- Pamuğun fabrikalarda ipliğe ve giysiye dönüştürülmesi
- Giysilerin mağazalara dağıtılması
- Mağazalarda giysilerin satılması

Bu aşamalardan hangileri hizmetler sektörü içinde değerlendirilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Hizmet sektörü, ham madde ve kullanılabilir ürün üretimi dışında kalan ekonomik faaliyet alanlarının tümünü kapsar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hizmet sektörü içinde ele alınamaz?

- Yargı işleri
- Eğitim süreçleri
- Belediye hizmetleri
- İlaç üretimi
- Finansman süreçleri

6. İllerimizin gayrisafi yurt içi hasılaya olan katkıları gelişim düzeyleri ve sahip oldukları doğal kaynaklara göre değişir.

Yukarıdaki haritada numaralanmış illerden hangisinin hizmetler sektöründe gayrisafi yurt içi hasılaya katkısı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Türkiye’de turizmin ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel etkileri 1940’lardan sonra fark edilmiş; 1963’ten 1980’li yıllara kadar gelişme eğilimi göstermiştir. Bu yıllarda çağdaş bir turizm yapılanmasına gidilmiş ve birçok çalışma yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de turizmin çağdaş yapılanmasına katkısı olan çalışmalardan biri değil-dir?

- A) Teşvikler ile özel işletmelere imkânlar sağlanması
B) Turizm Teşvik Kanunu’nun çıkarılması
C) Turizmin, kalkınmada özel önem taşıyan sektör kapsamına alınması
D) Turizm çeşitliliğinin artırılması
E) Orta Doğu ülkelerine vize uygulanması

8. I. Türkiye’nin ticaretinde Avrupa Birliği ülkeleri ilk sırada yer alır.
II. 2022 yılında ithalatı Çin, ihracatta Almanya ilk sıradadır.
III. Dış ticarette ihracat gelirleri ithalat giderlerinden daha fazladır.

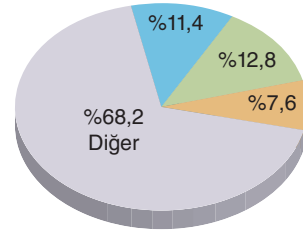
Türkiye’de ticaret sektörüyle ilgili yukarıda verilenlerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Türkiye’nin dış ticaret açığını azaltmada aşağıdakilerden hangisinin doğrudan etkisi vardır?

- A) Doğal ve kültürel çevrenin korunması
B) Tarım ürünleri ihracatının yapılması
C) Döviz gelirlerinin artırılması
D) Turistik alanların tanıtımının yapılması
E) Ulaşım ağının gelişmesi

10. Aşağıdaki grafikte Türkiye’nin gayrisafi yurt içi hasılasına ekonomik sektörlerin katkısı verilmiştir.

Bu grafikte %68,2’lik katkının dışında kalan hizmet sektörüyle ilişkili olan sektörler aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

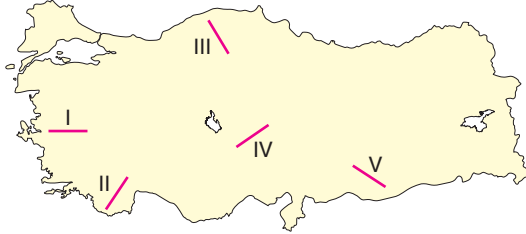
- A) İnşaat, tarım, turizm
B) Turizm, ticaret, ulaşım
C) Ulaşım, sanayi, ormancılık
D) Madencilik, turizm, ticaret
E) Tarım, hayvancılık, ormancılık

1065950

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	1 (A) (B) (C) (D) (E)
1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	2 (A) (B) (C) (D) (E)
2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	3 (A) (B) (C) (D) (E)
3 3 3 3 3 3 3 3 3 3	4 (A) (B) (C) (D) (E)
4 4 4 4 4 4 4 4 4 4	5 (A) (B) (C) (D) (E)
5 5 5 5 5 5 5 5 5 5	6 (A) (B) (C) (D) (E)
6 6 6 6 6 6 6 6 6 6	7 (A) (B) (C) (D) (E)
7 7 7 7 7 7 7 7 7 7	8 (A) (B) (C) (D) (E)
8 8 8 8 8 8 8 8 8 8	9 (A) (B) (C) (D) (E)
9 9 9 9 9 9 9 9 9 9	10 (A) (B) (C) (D) (E)
	11 (A) (B) (C) (D) (E)
	12 (A) (B) (C) (D) (E)
	13 (A) (B) (C) (D) (E)
	14 (A) (B) (C) (D) (E)
	15 (A) (B) (C) (D) (E)
	16 (A) (B) (C) (D) (E)
	17 (A) (B) (C) (D) (E)
	18 (A) (B) (C) (D) (E)
	19 (A) (B) (C) (D) (E)
	20 (A) (B) (C) (D) (E)

1. Aşağıdaki Türkiye haritasında aynı standartta kara yolu yapım çalışması yapılacak bazı güzergâhlar numaralandırılarak belirtilmiştir.

Yer şekillerinin ulaşım üzerindeki etkisi düşünüldüğünde hangi güzergâhlarda yapılacak kara yolunun birim maliyetinin daha yüksek olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) IV ve V

2. Öğretmen, “Divriği, Elâzığ, Karabük, Zonguldak ve Bandırma gibi kentlere demir yolu yapılmasının temel nedeni ne olabilir?” sorusunu yöneltmiş öğrencilerin de bazıları şu yanıtları vermiştir:

Esra: Tarımsal üretimin fazla olduğu yerlerdir.

Aysima: Önemli tüketim alanlarıdır.

Furkan: Önemli yer altı kaynaklarının ekonomik olarak taşınacağı merkezlerdir.

Hidayet: Önemli yolların kavşak noktalarında yer alırlar.

Şeyma: Büyük şehirler arasında bulunmalarından kaynaklanmaktadır.

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği yanıt doğrudur?

- A) Esra B) Aysima C) Furkan
D) Hidayet E) Şeyma

3. Aydın-Denizli arası ile Antalya-Isparta arası kuş uçuşu uzaklıkları birbirine çok yakındır. Ancak Antalya ile Isparta arasındaki kara yolunun yapım maliyeti daha yüksektir.

Bu durum;

I. dağların uzanış doğrultusu,

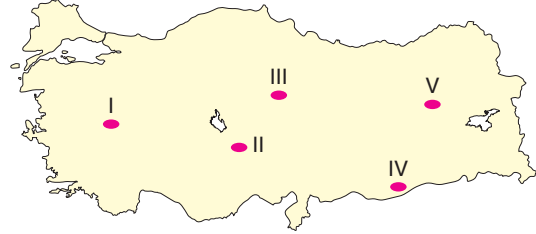
II. iklim,

III. nüfus yoğunluğu

faktörlerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Türkiye’nin iç kesimlerinde etkili olan karasal iklim koşulları sadece kara yolu ulaşımını değil aynı zamanda hava yolu ve demir yolu ulaşımını da etkilemektedir.

Buna göre haritada numaralanmış bölgelerin hangisinde iklimin olumsuz etkileri daha belirgindir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Kocaeli bir sanayi ve transit geçiş şehridir.

Şehrin bu niteliği kazanmasında aşağıdaki özelliklerinden hangisi etkili olmamıştır?

- A) İstanbul ve Bursa gibi önemli ticaret ve sanayi merkezlerine yakın olması
B) Ankara’ya TEM otoyolu ile bağlı olması
C) Derince ve Yarımcı limanlarına sahip olması
D) Sabiha Gökçen ve Atatürk havalimanlarına yakın olması
E) Karadeniz’e kıyısının bulunması

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’nin uluslararası yolcu taşımacılığında kullanılan kruvaziyer limanlardan biri değildir?

- A) İstanbul B) Trabzon
C) Alanya D) Çeşme
E) Marmaris

7. Jeopolitik konum, dünyadaki ülkelerin ekonomik, sosyal ve siyasi özelliklerini belirlemede önemli bir faktördür.

Türkiye'nin ulaşım ile ilgili aşağıdaki özelliklerinden hangisi jeopolitik önemini artıran bir durumdur?

- A) Akdeniz'de dağların kıyı şeridine paralel uzanmasından dolayı kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşımın bazı geçitlerden sağlanması
B) Birçok ülkenin transit ticaret güzergâhında bulunması
C) Genellikle ovaları takip eden kara yollarının doğu-batı doğrultusunda uzanması
D) Doğu Karadeniz'de arazinin engebeli olmasının hava limanlarının yapımını engellemesi
E) Kıyı şeridi üzerinde çok sayıda doğal limana rastlanması

8. Hazar havzası ve Orta Asya petrollerinin Türkiye üzerinden boru hatları ile Avrupa'ya taşınmasının;

- I. Türkiye'nin jeopolitik önemini artırması,
II. Avrupa'nın Hazar havzası ve Orta Asya üzerindeki siyasi baskısını artırması,
III. Türkiye'nin gelir elde etmesi

durumlarından hangilerine neden olması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Son yıllarda demir yolu hattımız modernize edilmeye başlanmış ve yüksek hızlı tren (YHT) uygulamaları ulaşımın süresini kısaltıp kalitesini artırmıştır.

Buna göre 2020 yılı itibarıyla aşağıdaki şehirlerimizden hangileri arasındaki ulaşım YHT hatları kullanılabilir?

- A) İstanbul - Konya
B) İzmir - Aydın
C) Bursa - Adana
D) Erzurum - Ankara
E) Adana - Ankara

10. Birçok doğal unsur kara yolu ulaşımını olumsuz etkiler.

Buna göre haritada konumları gösterilen Tekirdağ'dan Mersin'e en kısa güzergâhtan kara yoluyla gitmek isteyen bir kişi, sırasıyla aşağıdaki doğal engellerden hangilerini geçmelidir?

- A) İstanbul Boğazı - Bolu Dağları - Orta Toroslar
B) Çanakkale Boğazı - Kaz Dağları - Batı Toroslar
C) İstanbul Boğazı - Canik Dağları - Orta Toroslar
D) Çanakkale Boğazı - Sultan Dağları - Batı Toroslar
E) İstanbul Boğazı - Küre Dağları - Orta Toroslar

11. Demir yolu hatlarının büyük bir bölümü liman kentleri ile iç kesimler arasındaki bağlantıyı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Liman şehirlerinin büyümesinde ve gelişmesinde bu demir yolu hatlarının büyük bir payı vardır.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu liman şehirlerine örnek olarak gösterilemez?

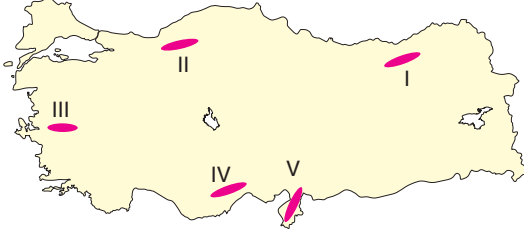
- A) İskenderun B) Trabzon
C) Samsun D) Mersin
E) İzmir

1065951

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. Türkiye’de dağ sıralarının uzanışı nedeniyle ulaşım çoğu yerde geçitlerle sağlanır. Geçitlerin yönü dağ sıralarının uzanışına bağlıdır.

Buna göre haritada numaralanmış alanlardan hangisinde dağların uzanışından dolayı doğu-batı yönünde geçitler yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türkiye son yıllarda dünyadaki en önemli enerji koridorlarından biri hâline gelmiştir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye’nin güneydoğusunda yeni petrol ve doğal gaz yataklarının bulunması
B) Son yıllarda Türkiye’de petrol ve doğal gaz tüketiminin artması
C) Türkiye’deki hızlı sanayileşme sürecinin enerjiye duyulan ihtiyacı artırması
D) Türkiye’nin önemli petrol ve doğal gaz üretim alanları ile tüketim alanları arasında yer alması
E) Son yıllarda İstanbul ve Çanakkale boğazlarından çok sayıda petrol tankerinin geçmesi

3. Türkiye’de 2000’li yıllarda hava yolu ulaşımında büyük gelişmeler kaydedilmiştir.

Aşağıda verilen illerimizin hangisinde 2024 yılı itibarıyla hava limanı bulunmamaktadır?

- A) Hatay B) Artvin C) Elâzığ
D) Van E) Denizli

4. Türkiye’de demir yolu taşımacılığının gelişmesinin aşağıdakilerden hangisine katkı sunması beklenmez?

- A) Ulaşım maliyetlerinin düşmesi
B) Ülkenin farklı yöreleri arasındaki ilişkilerin gelişmesi
C) Maden ithalatının artması
D) Yerleşim alanlarının demir yolu güzergâhına doğru büyümesi
E) Turizm faaliyetlerinin gelişmesi

5. Raylı ulaşım sistemleri sadece kentler arasında değil, büyük şehirlerde kent içi ulaşım açısından da son derece önemlidir.

İstanbul, Ankara ve İzmir gibi kentlerimizde özellikle yer altı raylı sistem taşımacılığının yaygınlaşması aşağıdakilerin hangisinde artışa neden olur?

- A) Trafik sorunu
B) Ses kirliliği
C) Zaman kaybı
D) Yakıt tasarrufu
E) Şehir sakinlerinin stres miktarı

6. Hinterlandı geniş limanlara sahip kentlerin gelişme potansiyeli daha fazladır.

Buna göre aşağıda verilen kentlerimizden hangisinin gelişim potansiyeli daha düşüktür?

- A) Mersin B) İskenderun
C) İstanbul D) Sinop
E) İzmir